

Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарты (IAS) 34 «Аралык финансылык отчеттуулук»

Максаты

Ушул стандарттын максаты аралык финансылык отчеттун минималдуу мазмунун аныктоо жана аралык мезгил үчүн толук же кыскартылган финансылык отчеттуулукта таануу жана баалоо принциптерин белгилөө болуп саналат. Өз учурунда даярдалган жана ишенимдүү аралык финансылык отчеттуулук инвесторлорго, кредиторлорго жана башка жактарга пайданы жана акча каражаттарынын агымдарын түзүүнү уюштуруу жөндөмүн, ошондой эле анын финансылык абалын жана ликвиддүүлүгүн жакшы баалоого мүмкүндүк берет.

Колдонуу чөйрөсү

- 1 Ушул стандарт аралык финансылык отчеттуулукту кайсы ишканалар аралык мезгил аяктагандан кийин канчалык тез-тез же кандай мөөнөттө жарыялоого тийиш экенин белгилебейт. Бирок, көп учурда мамлекеттик органдар, баалуу кагаздар рыногун жөнгө салуучулар, биржалар жана кесипкөй бухгалтердик уюмдар карыздык же үлүштүк баалуу кагаздары ачык рынокто эркин жүгүртүлүп жаткан ишканалар өздөрүнүн аралык финансылык отчетторун жарыялоосун талап кылып жатат. Эгерде ишкана Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына (ФОЭС) ылайык аралык финансылык отчеттуулукту жарыялоого милдеттүү болсо же өз каалоосу боюнча жарыялоону чечсе, ушул стандарт колдонулат. Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттары боюнча комитет¹ баалуу кагаздары ачык рынокто жүгүртүлүп жаткан ишканалар ушул стандартта белгиленген маалыматты таануу, баалоо жана ачып көрсөтүү принциптерине ылайык түзүлгөн аралык финансылык отчетторду көрсөтүүсүн кубаттайт. Атап айтканда, баалуу кагаздары ачык рынокто жүгүртүлүп жаткан ишканалар төмөнкүлөрдү жасашы кубатталат:
 - (a) болбой калды дегенде өзүнүн финансылык жылынын биринчи жарым жылдыгы аяктаган күнгө карата абал боюнча аралык финансылык отчетторду берүүсү; жана
 - (b) аралык мезгил аяктаган күндөн кийин 60 күндөн кечиктирбестен өздөрүнүн аралык финансылык отчетторун жарыялоосу.
- 2 Ар бир финансылык, жылдык же аралык отчет анын ФОЭСке шайкештиги жагынан өз-өзүнчө бааланат. Ишкана айрым финансылык жылдын ичинде аралык финансылык отчетторду бербегендигинин же ушул стандарттын талаптарына жооп бербеген аралык финансылык отчетторду бергендигинин фактысы, эгерде калган бардык жактарынан ушул жылдык финансылык отчеттуулук аларга шайкеш келсе, ушул ишканын жылдык финансылык отчеттуулугу ФОЭСке шайкеш келет деп эсептөөгө тоскоолдук кылбайт.
- 3 Эгерде ишкана анын аралык финансылык отчету Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына шайкеш келет деп эсептесе, анда ал ушул стандарттын бардык талаптарына шайкеш келүүгө тийиш. Бул жагынан 19-пунктка ылайык айрым маалыматты ачып көрсөтүү талап кылынат.

Аныктамалар

- 4 Ушул стандартта төмөнкүдөй терминдер көрсөтүлгөн маанилерде пайдаланылат:

Аралык мезгил – толук финансылык жылдан кыска болгон финансылык отчеттуулук мезгили.

Аралык финансылык отчет - финансылык отчеттуулуктун толук топтомун (ал «Финансылык отчеттуулукту берүү» ФОЭС (IAS) 1де (2007-жылы кайра каралган)

¹ Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттары боюнча комитеттин укугун мурастоочу болуп Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттары боюнча кеңеш саналат, ал 2001-жылы иштеп баштаган..

сыпатталгандай) же болбосо аралык мезгил үчүн кыскартылган финансылык отчеттуулуктун топтомун (ал ушул стандартта сыпатталгандай) камтыган финансылык отчет.

Аралык финансылык отчеттун мазмуну

- 5 ФОЭС (IAS) 1 өзүнө төмөнкүдөй компоненттерди камтыган финансылык отчеттуулуктун толук топтомун аныктайт:
- (a) мезгил аяктаган күнгө карата финансылык абал жөнүндө отчетту;
 - (b) мезгил ичиндеги пайда же зыян жана башка жыйынды киреше жөнүндө отчетту;
 - (c) мезгил ичиндеги өздүк капиталдагы өзгөртүүлөр жөнүндө отчетту;
 - (d) мезгил ичиндеги акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө отчетту;
 - (e) эсеп саясатынын маанилүү жоболорунан жана башка түшүндүрмө маалыматтан турган эскертүүлөрдү;
 - (ea) ФОЭС (IAS) 1дин 38 жана 38А-пункттарында көрсөтүлгөндөй, мурдагы мезгил үчүн салыштырмалуу маалыматты; жана
 - (f) эгерде ишкана эсеп саясатынын кандайдыр-бир жобосун ретроспективдүү түрдө колдонсо же өзүнүн финансылык отчеттуулугунда беренелерди ретроспективдүү кайра эсептөөнү жүзөгө ашырса же ал өзүнүн финансылык отчеттуулугунда беренелерди ФОЭС (IAS) 1дин 40А–40D-пункттарына ылайык кайра классификацияласа, мурдагы мезгилдин башталышына карата финансылык абал жөнүндө отчетту.

Ишкана бул отчеттор үчүн ушул стандартта кабыл алынгандан айырмаланган аталыштарды пайдаланышы мүмкүн. Мисалы, ишкана «*Пайда же зыян жана башка жыйынды киреше жөнүндө отчет*» деген аталыштын ордуна «*Жыйынды киреше жөнүндө отчет*» деген аталышты колдоно алат.

- 6 Отчеттуулукту өз убагында даярдоо жана ага байланышкан чыгымдарды азайтуу максатында, ошондой эле мурда көрсөтүлгөн маалыматты кайталабоо үчүн ишкана өзүнүн жылдык финансылык отчеттуулугуна караганда аралык күнгө азыраак маалыматты берүүгө милдеттүү болушу мүмкүн же өз каалоосу боюнча аны берүүнү чече алат. Ушул стандарт аралык финансылык отчеттун минималдуу мазмунун ага карата тандалма түшүндүрүүчү эскертүүлөрдү камтыган кыскартылган финансылык отчеттуулук катары аныктайт. Аралык финансылык отчеттун максаты жылдык финансылык отчеттуулуктун соңку толук топтомуна карата өзгөртүүлөр жөнүндө маалыматты берүү болуп саналат. Тиешелүү түрдө, аралык финансылык отчет ишмердүүлүктүн жаңы түрлөрүнө, окуяларга жана жагдайларга көңүл бурат жана мурда берилген маалыматты кайталабайт.
- 7 Ушул стандарт кыскартылган финансылык отчеттуулукту жана ага карата тандалган түшүндүрүүчү эскертүүлөрдү эмес, финансылык отчеттуулуктун толук топтомун (ал ФОЭС (IAS) 1де сыпатталгандай) жарыялоого ишканага тыюу салган же тоскоолдук кылган жоболорду камтыбайт. Ушул стандарт ошондой эле отчеттуулуктун беренелеринин минималдуу топтомуна же ага карата ушул стандартта көрсөтүлгөн тандалган түшүндүрүүчү эскертүүлөргө караганда, ишкана кыскартылган аралык финансылык отчеттуулукка көбүрөөк маалыматты киргизишине тыюу салбайт жана тоскоолдук кылбайт. Ушул стандартта камтылган таануу жана баалоо принциптери ошондой эле аралык мезгил үчүн толук финансылык отчеттуулукка карата да колдонулат жана мындай отчеттуулукка ушул стандарттын талаптарына ылайык ачып көрсөтүлүүгө тийиш болгон бүткүл маалымат (атап айтканда, 16А-пунктка ылайык тандалган эскертүүлөрдө ачып көрсөтүлүүчү түшүндүрмө маалымат), ошондой эле ФОЭСтин башка стандарттары ачып көрсөтүүнү талап кылган маалымат киргизилет.

Аралык финансылык отчеттун минималдуу зарыл компоненттери

- 8 Аралык финансылык отчет бери болгондо төмөнкүдөй компоненттерди камтууга тийиш:
- (a) финансылык абал жөнүндө кыскартылган отчетту;
 - (b) пайда же зыян жана башка жыйынды киреше жөнүндө кыскартылган отчетту же кыскартылган отчетторду;
 - (c) өздүк капиталдагы өзгөртүүлөр жөнүндө кыскартылган отчетту;
 - (d) акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө кыскартылган отчетту; жана
 - (e) отчеттуулукка карата тандалган түшүндүрмө эскертүүлөрдү.

- 8A Эгерде ишкана ФОЭС (IAS) 1дин (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) 10А-пунктунда сыпатталгандай өзүнчө отчетто пайданын же зыянын беренелерин көрсөтсө, ал ошондой эле ушул отчеттон кыскартылган аралык маалыматты көрсөтөт.

Аралык финансылык отчеттуулуктун формасы жана мазмуну

- 9 Эгерде ишкана өзүнүн аралык финансылык отчетунун курамында толук топтомду жарыяласа, анда ушундай отчеттуулуктун формасы жана мазмуну финансылык отчеттуулуктун толук топтомуна карата ФОЭС (IAS) 1дин талаптарына ылайык келүүгө тийиш.
- 10 Эгерде ишкана өзүнүн аралык финансылык отчетунун курамында кыскартылган финансылык отчеттуулуктун топтомун жарыяласа, анда ушундай кыскартылган отчеттуулук бери болгондо анын соңку жылдык финансылык отчеттуулугуна киргизилген бардык аталыштарды жана аралык жыйынтыктарды, ошондой эле ушул стандарт талап кылган отчеттуулукка карата тандалган түшүндүрмө эскертүүлөрүн камтууга тийиш. Отчеттуулуктун кошумча беренелери же эскертүүлөрү, эгерде алардын болбой калышы кыскартылган аралык финансылык отчеттуулук аны пайдалануучуларды адаштырышына алып келсе, киргизилүүгө тийиш.
- 11 Эгерде ишкана «Акцияга пайда» ФОЭС (IAS) 33түн² колдонуу чөйрөсүнө кирсе, аралык мезгил үчүн пайданын же зыянын компоненттерин көрсөткөн отчетто ишкана бул мезгил үчүн акцияга базалык жана суюлтулган пайданын көрсөткүчтөрүн көрсөтүүгө тийиш.
- 11A Эгерде ишкана ФОЭС (IAS) 1дин (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) 10А-пунктунда сыпатталгандай пайданын же зыянын беренелерин көрсөтсө, ал ошондой эле бул отчетто акцияга базалык жана суюлтулган пайданын көрсөткүчтөрүн көрсөтөт.
- 12 ФОЭС (IAS) 1 (2007-жылы кайра каралган) финансылык отчеттуулуктун түзүмүнө карата көрсөтмөлөрдү камтыйт. ФОЭС (IAS) 1ге карата «Өздөштүрүү боюнча колдонмо» финансылык абал жөнүндө отчетту, жыйынды киреше жөнүндө отчетту жана өздүк капиталдагы өзгөртүүлөр жөнүндө отчетту көрсөтүүнүн ыктымалдуу форматын сүрөттөп турат.
- 13 [Алып салынган]

² ФОЭС (IAS) 34түн колдонуу чөйрөсүн түшүндүрүү максатында 2008-жылдын майында чыгарылган «ФОЭСтерди жакшыртуу» документи тарабынан бул пунктка түзөтүүлөр киргизилген.

- 14 Эгерде ишканадун соңку жылдык финансылык отчеттуулугу бириктирилген болсо, аралык финансылык отчет бириктирилген негизде даярдалат. Башкы ишкананын өзүнчө финансылык отчеттуулугу соңку жылдык финансылык отчеттогу бириктирилген отчеттуулук менен макулдашылбайт жана ага салыштырылбайт. Эгерде бириктирилген финансылык отчеттуулуктан тышкары ишкананын жылдык финансылык отчету башкы ишкананын өзүнчө финансылык отчеттуулугун камтыган болсо, анда ушул стандартта башкы ишкананын өзүнчө отчеттуулугун анын аралык финансылык отчетуна киргизүү талап кылынбайт, ошондой эле ага тыюу салынбайт.

Олуттуу окуялар жана операциялар

- 15 Ишкана соңку жылдык отчеттук мезгил аяктаган күндөн тартып болуп өткөн ишкананын финансылык абалындагы жана ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугундагы өзгөрүүлөрдү түшүнүү үчүн маанилүү болуп саналган окуялардын жана операциялардын түшүндүрмөсүн өзүнүн аралык финансылык отчетуна киргизүүгө тийиш. Ушундай окуялар жана операциялар жагынан ачып көрсөтүлүүчү маалымат соңку жылдык финансылык отчеттуулукта көрсөтүлгөн тиешелүү маалыматты жаңылоого тийиш.
- 15A Ишкананын аралык финансылык отчетун пайдалануучу бул ишкананын соңку жылдык финансылык отчеттуулугуна карата жеткиликтүүлүккө ээ болот. Тиешелүү түрдө, соңку жылдык финансылык отчеттуулукка карата эскертүүлөрдө чагылдырылган маалыматты болор-болбос жаңылоо жагынан аралык финансылык отчетко карата эскертүүлөрдү көрсөтүүгө зарылчылык жок.
- 15B Төмөндө, эгерде алар олуттуу болуп саналса, аларга карата маалыматты ачып көрсөтүү талап кылынган окуялардын жана операциялардын тизмеги көрсөтүлгөн, бул тизмек толук болуп саналбайт:
- (a) запастардын наркын сатуунун мүмкүн болгон таза баасына чейин жарым-жартылай эсептен чыгаруу жана ушундай түрдө эсептен чыгарылган суммаларды калыбына келтирүү;
 - (b) финансылык активдердин, материалдык эмес активдердин, сатып алуучулар менен келишимдерде шартталган активдердин же башка активдердин наркынын түшүшүнөн зыянды таануу жана нарктын түшүшүнөн ушундай зыяндарга эсептен чыгарылган суммаларды калыбына келтирүү;
 - (c) кайра түзүмдөштүрүүгө чыгымдар жагынан баалануучу милдеттенмелердин суммаларын калыбына келтирүү;
 - (d) негизги каражаттардын объекттерин сатып алуу жана алардын чыгып калышы;
 - (e) негизги каражаттарды сатып алуу боюнча келечектеги операциялар боюнча келишимдик милдеттенмелер;
 - (f) соттук талаштарды жөнгө салуу;
 - (g) мурдагы мезгилдердеги каталарды оңдоо;
 - (h) адилет нарк же топтолгон нарк боюнча төмөнкүдөй активдер же милдеттенмелер таанылганына же жоктугуна карабастан ишкананын финансылык активдеринин жана финансылык милдеттенмелеринин адилет наркына таасир эткен бизнестеги же экономикалык шарттардагы өзгөртүүлөр;
 - (i) отчеттук мезгил аяктаган күнгө чейин аны кошуп алганда жоюлбаган зайымдар боюнча ар кандай дефолт же кредиттик макулдашуунун шарттарын бузуу;
 - (j) байланыштуу тараптар менен операциялар;

- (k) финансылык инструменттердин адилет наркын баалоо учурунда колдонулуучу адилет нарктын иерархиясынын деңгээлдеринин ортосундагы которуулар;
- (l) бул активдердин багытындагы же колдонулушундагы өзгөрүүлөрдүн натыйжасында финансылык активдерди классификациялоодогу өзгөртүүлөр; жана
- (m) шарттуу милдеттенмелердеги жана шарттуу активдердеги өзгөртүүлөр.

15C Айрым ФОЭСтер 15B-пунктта саналган көптөгөн позициялар боюнча маалыматты ачып көрсөтүүгө карата талаптар жагынан көрсөтмөлөрдү камтыйт. Эгерде окуя же операция ишкананын соңку жылдык отчеттук мезгили аяктаган күндөн тартып анын финансылык абалындагы же ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугундагы өзгөрүүлөр үчүн маанилүү болуп саналса, анда ишкананын аралык финансылык отчету соңку жылдык отчеттук мезгил үчүн финансылык отчеттуулукка киргизилген тиешелүү маалыматты түшүндүрүүнү жана жаңылоону камтууга тийиш.

16 [Алып салынган]

Башка маалыматты ачып көрсөтүү

16A 15 - 15C-пункттарына ылайык олуттуу окуялар жана операциялар жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүүгө кошумча түрдө, ишкана өзүнүн аралык финансылык отчеттуулугуна карата эскертүүгө же болбосо аралык финансылык отчеттун кандайдыр-бир башка бөлүмүнө төмөндө көрсөтүлгөн маалыматты киргизүүгө тийиш. Талап кылынган маалымат (төмөндө көрсөтүлгөндөй) аралык финансылык отчеттуулукта камтылууга тийиш же болбосо кайчы шилтеме аркылуу аралык финансылык отчеттуулуктан башка, аралык финансылык отчеттуулуктун өзү сыяктуу эле шарттарда ошол эле мөөнөттөрдө финансылык отчеттуулукту пайдалануучуларга жеткиликтүү болгон отчетко (жетекчиликтин комментарийлери же тобокелдиктер жөнүндө отчет сыяктуу) киргизилүүгө тийиш. Эгерде финансылык отчеттуулукту пайдалануучуларда кайчы шилтемелер аркылуу киргизилген маалыматка ошол эле шарттарда жана ошол эле мөөнөттөрдө жеткиликтүүлүк жок болсо, анда аралык финансылык отчет толук эмес болуп саналат. Бул маалымат демейде финансылык жыл башталган күндөн тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгил үчүн берилет.

- (a) аралык финансылык отчеттуулукта соңку жылдык финансылык отчеттуулуктагыдай эле эсеп саясатынын принциптери жана эсептешүү методдору, ал эми алар өзгөргөн болсо – бул өзгөрүүлөрдүн мүнөзүнүн жана алардын натыйжасынын сыпаттамасы колдонулуп жаткандыгы жөнүндө билдирүү.
- (b) аралык мезгил үчүн операциялардын сезондуулугу же циклдүүлүгү жагынан түшүндүрмөлөр.
- (c) активдерге, милдеттенмелерге, өздүк капиталга, таза кирешеге же акча каражаттарынын агымдарына таасир этип жаткан жана өзүнүн мүнөзү, өлчөмү же жыштыгы боюнча демейдегиден башкача болуп саналган операциялардын же окуялардын мүнөзү жана суммасы.
- (d) үстүдөгү финансылык жылдын мурдагы аралык мезгилдеринде чагылдырылган суммалардын эсептик бааларындагы өзгөртүүлөрдүн жана мурдагы финансылык жылдарда чагылдырылган суммалардын эсептик бааларындагы өзгөртүүлөрдүн мүнөзү жана көлөмү.
- (e) карыздык жана үлүштүк баалуу кагаздарды чыгаруу, кайра сатып алуу жана

төлөө;

- (f) жөнөкөй жана башка акциялар боюнча өзүнчө (жыйындысында же акцияга эсептегенде) төлөнгөн дивиденддер.
- (g) сегменттер жөнүндө төмөнкүдөй маалыматтар (ишкананын аралык финансылык отчетундагы сегменттер жөнүндө маалымат «*Операциялык сегменттер*» ФОЭС (IFRS) 8ге ылайык өзүнүн жылдык финансылык отчеттуулугунда сегменттер жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүүгө милдеттүү болгон учурда гана ачып көрсөтүлөт):
- (i) эгерде алар операциялык чечимдерди кабыл алуучу жетекчилик тарабынан талдануучу сегменттик пайданын же зыяндын көрсөткүчүнө киргизилсе же болбосо алар кандайдыр-бир башка ыкма менен операциялык чечимдерди кабыл алуучу жетекчиликтин кароосуна дайыма көрсөтүлсө, сатуудан тышкы сатып алуучуларга түшкөн кирешелер.
 - (ii) эгерде алар операциялык чечимдерди кабыл алуучу жетекчилик тарабынан талдануучу сегменттик пайданын же зыяндын көрсөткүчүнө киргизилсе же болбосо алар кандайдыр-бир башка ыкма менен операциялык чечимдерди кабыл алуучу жетекчиликтин кароосуна дайыма көрсөтүлсө, сатуудан сегменттердин ортосундагы түшкөн кирешелер.
 - (iii) сегменттик пайданын же зыяндын көрсөткүчү.
 - (iv) эгерде мындай маалымат чечимдерди кабыл алуучу жетекчиликтин кароосуна дайыма көрсөтүлсө жана эгерде бул сумма соңку жылдык финансылык отчеттуулукта ушул отчеттук сегмент боюнча ачып көрсөтүлүүгө тийиш болгон суммага салыштырганда олуттуу өзгөргөн болсо, айрым отчеттук сегменттин активдеринин жана милдеттенмелеринин жалпы көлөмүнүн көрсөткүчү.
 - (v) соңку жылдык финансылык отчеттуулук менен салыштырганда сегменттештирүү принциптериндеги жана сегменттик пайданы же зыянды баалоо принциптериндеги өзгөртүүлөрдүн сыпаттамасы.
 - (vi) отчеттук сегменттердин пайдасынын же зыянынын көрсөткүчтөрүнүн жалпы көлөмүн пайда салыгы боюнча чыгашаны (кирешени) жана токтотулган ишмердүүлүктү эсепке албастан ишкананын пайдасынын же зыянынын көрсөткүчтөрү менен текшерип салыштыруу. Бирок, эгерде ишкана пайда салыгы боюнча чыгаша (киреше) сыяктуу беренелерди отчеттук сегменттердин ортосунда бөлүштүрсө, анда ишкана сегменттик пайданын же зыяндын көрсөткүчтөрүнүн жалпы көлөмүн бул беренелерди эске алуу менен ишкананын пайдасынын же зыянынын көрсөткүчү менен текшерип салыштырууну көрсөтө алат. Маанилүү «байланыштыруучу» беренелер ушул текшерип салыштырууда көрсөтүлөт жана өзүнчө сыпатталат.
- (h) аралык мезгил аяктагандан кийин болуп өткөн, ушул аралык мезгил үчүн финансылык отчеттуулукта чагылдырылбаган окуялар.
- (i) аралык мезгилдин ичинде ишкананын түзүмүндөгү өзгөрүүлөрдүн таасири, анын ичинде бизнестерди бириктирүү боюнча бүтүмдөр, туунду ишканаларга контролдукту сатып алуу же жоготуу, ошондой эле узак мөөнөттүү инвестициялар, кайра түзүмдөштүрүү жана токтотулган ишмердүүлүк. Бизнестерди бириктирүү жагынан ишкана «*Бизнестерди бириктирүү*» ФОЭС (IFRS) 3 талап кылган маалыматты ачып көрсөтүүгө тийиш.

- (j) **финансылык инструменттерге карата «Адилет наркты баалоо» ФОЭС (IFRS) 13түн 91–93(h), 94–96, 98 жана 99-пункттарында жана «Финансылык инструменттер: маалыматты ачып көрсөтүү» ФОЭС (IFRS) 7нин 25, 26 жана 28–30-пункттарында талап кылынган адилет нарк жөнүндө маалымат ачып көрсөтүлөт.**
- (k) **инвестициялык ишкана болуп калган же болушун токтоткон ишканаларга карата, бул термин «Бириктирилген финансылык отчеттуулук» ФОЭС (IFRS) 10до аныкталгандай, «Башка ишканаларга катышуу жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүү» ФОЭС (IFRS) 12нин 9B-пунктунда талап кылынган маалымат ачып көрсөтүлөт.**
- (l) **«Сатып алуучулар менен келишимдер боюнча түшкөн киреше» ФОЭС (IFRS) 15тин 114–115-пункттарында талап кылынган сатып алуучулар менен келишимдер боюнча түшкөн кирешелерди бөлүү.**

17–18 [Алып салынган]

ФОЭСке шайкештиги жөнүндө маалыматтарды ачып көрсөтүү

- 19 Эгерде ишкананын аралык финансылык отчету ушул стандартка шайкеш келсе, бул факт ачып көрсөтүлүүгө тийиш. аралык финансылык отчеттун Финансылык отчеттуулукун эл аралык стандарттарына шайкештиги жөнүндө билдирүүгө, эгерде ал ФОЭСтерде колдонулуучу бардык талаптарга шайкеш келбесе, жол берилбейт.

Аралык финансылык отчеттуулук берилүүгө тийиш болгон мезгилдер

- 20 **Аралык отчеттор төмөнкүдөй мезгил үчүн (кыскартылган же толук) аралык финансылык отчеттуулукту камтууга тийиш:**
- (a) **учурдагы аралык мезгил аяктаган күнгө карата финансылык абал жөнүндө отчет жана түздөн-түз мурдагы финансылык жыл аяктаган күнгө карата абал боюнча финансылык абал жөнүндө салыштырмалуу отчет.**
 - (b) **учурдагы аралык мезгил үчүн пайда же зыян жана башка жыйынды киреше жөнүндө отчеттор жана үстүдөгү финансылык жыл башталгандан тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгил үчүн өсүп бараткан жыйынтыгы менен, түздөн-түз мурдагы финансылык жылдын салыштырылуучу аралык мезгилдери (учурдагы жана жыл башынан тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгил) үчүн пайда же зыян жана башка жыйынды киреше жөнүндө салыштырмалуу отчеттору менен. ФОЭС (IAS) 1ге ылайык (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) аралык отчет ар бир мезгил үчүн пайда же зыян жана башка жыйынды киреше жөнүндө отчетту же отчетторду камтышы мүмкүн.**
 - (c) **үстүдөгү финансылык жыл башталгандан тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгил үчүн өсүп бараткан жыйынтыгы менен өздүк капиталындагы өзгөртүүлөр жөнүндө отчет, ушул жыл башталгандан тартып тиешелүү күнгө чейин өсүп бараткан жыйынтыгы менен түздөн-түз мурдагы финансылык жылдын салыштырылуучу мезгили үчүн салыштырмалуу отчету менен.**
 - (d) **үстүдөгү финансылык жыл башталгандан тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгил үчүн өсүп бараткан жыйынтыгы менен акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө отчет, ушул жылдын башынан тартып өсүп бараткан жыйынтыгы менен түздөн-түз мурдагы финансылык жылдын салыштырылуучу мезгили үчүн салыштырмалуу отчету менен.**
- 21 Ишмердүүлүгү ачыктан ачык сезондуу мүнөздө болгон ишканага карата аралык мезгил аяктаган күнгө карата бүтүүчү он эк ай үчүн финансылык маалымат, ошондой эле мурдагы

он эки айлык мезгил үчүн салыштырмалуу маалымат пайдалуу болушу мүмкүн. Тиешелүү түрдө, мурдагы пунктта каралган маалыматка кошумча түрдө ишмердүүлүгү ачыктан ачык сезондуу мүнөздө болгон ишканалар ушундай маалыматты бериши кубатталат.

- 22 Ушул стандартка карата коштогон материалдарды камтыган А бөлүгүндөгү көрсөтмөлүү мисалдар отчеттуулукту жарым жылда бир жолу түзгөн ишкана жана ар кварталдык отчеттуулукту түзгөн ишкана тарабынан берилүүгө тийиш.

Маанилүүлүк

- 23 **Аралык финансылык отчеттуулуктун максаттары үчүн таануу, баалоо, классификациялоо жана ачып көрсөтүү жөнүндө маселени чечүүдө ушул аралык мезгилдин финансылык маалыматтар жагынан маанилүүлүгүнүн деңгээлин баалоо зарыл. Маанилүүлүктүн деңгээлин баалоодо ортодогу көрсөткүчтөр жылдык финансылык көрсөткүчтөргө караганда эсептик баалоолорго көбүрөөк даражада байланыштуу болушу мүмкүн экенин эске алуу керек.**
- 24 ФОЭС (IAS) 1 маанилүү маалымат түшүнүгүн аныктайт жана маанилүү беренелер, анын ичинде, мисалы, токтогулган ишмердүүлүк жөнүндө маалыматты өзүнчө ачып көрсөтүүнү талап кылат, ал эми «*Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар*» ФОЭС (IAS) 8 бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жөнүндө, каталар жөнүндө, ошондой эле эсеп саясатындагы өзгөртүүлөр жөнүндө маалыматтарды ачып көрсөтүүнү талап кылат. Бул эки стандарт маанилүүлүккө карата сандык көрсөтмөлөрдү камтыбайт.
- 25 Маанилүүлүктүн деңгээлин баалоо дайыма ой жүгүртүүнү колдонууну талап кылат, бирок ошону менен бирге ушул стандарт маалыматты таануу жана ачып көрсөтүү жагынан чечим ортодогу маалыматтардын түшүнүктүү болушун камсыз кылуу максатында аралык мезгилдин өзү үчүн маалыматтардын негизинде гана кабыл алына тургандыгын карайт. Мисалга алсак, демейдегиден башкача беренелер, эсеп саясатындагы же эсептик баалоолорундагы өзгөртүүлөр жана каталар бул маалыматтын жоктугунан улам ыктымалдуу жалган тыянактарга жол бербөө үчүн аралык мезгилдеги маалыматтар жагынан алардын маанилүүлүгүнө таянуу менен таанылат жана ачып көрсөтүлөт. Акыр аягында, аралык финансылык отчетко аралык мезгилдин ичинде ишкананын финансылык абалын жана ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугун түшүнүү үчүн жөндүү болгон бүткүл маалымат киргизилишин камсыз кылуу зарыл.

Жылдык финансылык отчеттуулуктагы маалыматты ачып көрсөтүү

- 26 **Эгерде аралык мезгилдердин биринде чагылдырылган сумманын эсептик баалоосу финансылык жылдын соңку аралык мезгилинде олуттуу өзгөргөн болсо, бирок мында ушул соңку аралык мезгил үчүн өзүнчө финансылык отчет жарыяланбаса, анда эсептик баалоодогу көрсөтүлгөн өзгөртүүлөрдүн мүнөзү жана суммасы ушул финансылык жыл үчүн жылдык финансылык отчеттуулукка карата эскертүүдө ачып көрсөтүлүүгө тийиш.**
- 27 ФОЭС (IAS) 8 учурдагы мезгилде маанилүү натыйжага ээ болгон же болбосо, күтүлүп жаткандай, кийинки мезгилдерди маанилүү натыйжага ээ боло турган эсептик баалоодогу өзгөртүүнүн мүнөзү жана (эгерде муну практикада колдонуу мүмкүн болсо) суммасы жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүүнү талап кылат. Ушул стандарттын 16A(d)-пункту аралык финансылык отчетто маалыматты ушундай ачып көрсөтүүнү талап кылат. Мисалдар болуп запастардын наркын жарым-жартылай эсептен чыгарууга, кайра түзүмдөштүрүүгө же нарктын түшүшүнөн тартылган зыяндарга тиешелүү соңку аралык мезгилде эсептик баалоолордун өзгөрүүлөрү саналат, алар ушул финансылык жылдын алда канча эрте аралык мезгилинде чагылдырылган. Мурдагы пункттун талаптарына ылайык маалыматты ачып көрсөтүү ФОЭС (IAS) 8дин талаптарына ылайык келет жана эсептик баалоодогу өзгөртүүгө гана тиешеси бар колдонуунун алда канча тар тармагын билдирет.

Ишкана өзүнүн жылдык финансылык отчеттун аралык мезгил үчүн кошумча финансылык маалыматка кошууга милдеттүү эмес.

Таануу жана баалоо

Жылдык отчеттуулуктагыдай эле эсеп саясаты

- 28 **Кийинки жылдык финансылык отчеттуулукта чагылдырыла турган соңку жылдык финансылык отчеттуулуктун күнүнөн жасалган эсеп саясатындагы өзгөртүүлөрдү кошпогондо, ишкана өзүнүн аралык финансылык отчеттунда жылдык финансылык отчеттуулуктагыдай эле принциптерди колдонот. Мында ишкана отчеттуулукту берип турушунун жыштыгы (жыл сайын, жарым жылда бир жолу же квартал сайын) анын бир жылдагы ишмердүүлүгүнүн натыйжаларына таасир этүүгө тийиш эмес. Бул максатка жетишүү үчүн аралык отчеттуулукта беренелерди баалоо жыл башынан тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгилде жүргүзүлүүгө тийиш.**
- 29 Өзүнүн аралык финансылык отчеттуулугунда жылдык отчеттуулуктагыдай эле эсеп саясатынын принциптерин колдонууга ишканага карата талап аралык мезгилдеги баалоолор өз-өзүнчө ар бир аралык мезгил өз алдынча отчеттук мезгил болуп саналгандай жүргүзүлүшүн болжолдойт деп көрүнүшү мүмкүн. Бирок ишкана отчеттуулукту беришинин жыштыгы анын бир жылдагы ишмердүүлүгүнүн натыйжаларын баалоого таасир этүүгө тийиш эместигин көрсөтүп, 28-пункт аралык мезгил алда канча узак мезгилдин – финансылык жылдын бир бөлүгү болуп саналат деп тааныйт. Жыл башынан тартып тиешелүү күнгө чейинки мезгил үчүн жүргүзүлүүчү баалоолор үстүдөгү финансылык жылдын мурдагы аралык мезгилдеринде чагылдырылган суммалардын эсептик баалоолорундагы өзгөртүү менен коштолушу мүмкүн. Бирок мында аралык мезгилдердеги активдерди, милдеттенмелерди, кирешелерди жана чыгашаларды таануу принциптери жылдык финансылык отчеттуулуктагыдай эле болуп саналат.
- 30 Сүрөттөө үчүн:
- (a) аралык мезгилде запастардын наркын жарым-жартылай эсептен чыгаруудан, кайра түзүмдөштүрүүдөн же нарктын түшүшүнөн зыяндарды таануунун жана баалоонун принциптери ишкана жылдык финансылык отчеттуулукту гана даярдаган учурдагыдай принциптерге ылайык келет. Бирок, эгерде ушундай зыяндар бир аралык мезгилде бааланган жана таанылган болсо, ал эми ошол эле жылдын кийинки аралык мезгилинде эсептик баалоосу өзгөргөн болсо, анда кийинки аралык мезгилде баштапкы эсептик баалоосу зыяндын кошумча суммасын чегерүү аркылуу же болбосо зыяндын мурда таанылган суммасын калыбына келтирүү аркылуу өзгөртүлүүгө тийиш.
 - (b) аралык мезгилдин аягына карата активдин аныктамасына ылайык келбеген чыгымдар финансылык абал жөнүндө отчетто алардын активдин аныктамасына шайкештиги жагынан келечектеги маалыматка күтүүлөрдө да, финансылык жылдын ичиндеги аралык мезгилдер боюнча пайданын көрсөткүчтөрүн теңдөө максатында да кийикиге калтырылган чыгашалар катары таанылууга тийиш эмес; жана
 - (c) пайда салыгы боюнча чыгаша толук финансылык жыл үчүн күтүлгөн пайда салыгынын орточо алынган жылдык ставкасынын эң мыкты эсептик баалоосуна таянуу менен ар бир аралык мезгилде таанылат. Эгерде пайда салыгынын жылдык ставкасынын эсептик баалоосу өзгөрсө, бир аралык мезгилде пайда салыгы боюнча чыгашанын чегерилген суммалары ошол эле финансылык жылдын кийинки аралык мезгилинде оңдоп-түзөөнү талап кылышы мүмкүн.
- 31 *«Финансылык отчеттуулукту берүүнүн концептуалдык негиздерине» («Концептуалдык негиздер»)* ылайык, финансылык абал жөнүндө отчетко же финансылык натыйжалуулук жөнүндө отчетко (отчетторго) финансылык отчеттуулуктун элементтеринин биринин

аныктамасын канааттандырган беренени кошуу процесси таануу деп аталат. Активдердин, милдеттенмелердин, кирешелердин жана чыгашалардын аныктамалары жылдык, ошондой эле аралык финансылык отчеттук мезгилдер аяктаган күнгө карата аларды таануу жөнүндө маселени чечүү үчүн негиздер болуп саналат.

- 32 Активдерге карата ишкананын финансылык жылынын арадагы күндөрүнө жана аяктоо күнүнө карата келечектеги экономикалык пайданын бирдей тесттери колдонулат. Өзүнүн мүнөзү боюнча финансылык жыл аяктаган күнгө карата активдер катары квалификацияланышы мүмкүн болбогон чыгымдар ушундай түрдө арадагы күндөргө карата да квалификацияланышы мүмкүн эмес. Ушундай эле түрдө, аралык мезгил аяктаган күнгө карата милдеттенмени таануу үчүн ал жылдык отчеттук мезгилдин аягына карата ушундай болууга тийиш болгон бул күнгө карата ишкананын учурдагы милдетин билдирүүгө тийиш.
- 33 Активдердин жана милдеттенмелердин тиешелүү келип түшүүлөрү жана чыгып калуулары болуп өткөндүгү кирешелердин (түшкөн кирешелердин) жана чыгашалардын маанилүү мүнөздөмөсү болуп саналат. Эгерде көрсөтүлгөн келип түшүүлөр же чыгып калуулар болуп өтсө, анда аларга таандык болгон кирешелер же чыгашалар таанылат; эгерде болуп өтпөсө, анда кирешелер же чыгашалар таанылбайт. *«Концептуалдык негиздер»* финансылык абал жөнүндө отчетто активдердин же милдеттенмелердин аныктамасына шайкеш келбеген беренелерди таанууга жол бербейт.
- 34 Финансылык отчетто көрсөтүлгөн активдерди, милдеттенмелерди, кирешелерди, чыгашаларды жана акча каражаттарынын агымдарын баалоодо жылдык отчеттуулукту гана көрсөтүп жаткан ишкана бүткүл финансылык жылдын ичинде пайда болгон маалыматты эске алуу мүмкүнчүлүгүнө ээ. Мындай отчеттуулукта беренелерди баалоо иш жүзүндө жыл башынан тартып тиешелүү күнгө чейин жүргүзүлөт.
- 35 Ар бир жарым жылда отчеттуулукту берип турган ишкана биринчи жарым жылдык үчүн өзүнүн финансылык отчеттуулугунда беренелерди баалоодо – жылдын ортосуна карата же ушул күндөн кийин көп өтпөй жеткиликтүү болгон маалыматты, ал эми жылдык отчеттуулукту даярдоо үчүн отчеттук жылдын аягына карата же бул он эки айлык мезгил аяктагандан кийин көп өтпөй жеткиликтүү болгон маалыматты пайдаланат. Он эки айлык мезгил үчүн беренелерди баалоо биринчи жарым жылдык үчүн аралык финансылык отчетто чагылдырылган суммаларды эсептик баалоодо ыктымалдуу өзгөртүүлөрдү чагылдырат. Биринчи жарым жылдык үчүн аралык финансылык отчетто чагылдырылган суммалар ретроспективдүү оңдоп-түзөлүүгө тийиш эмес. Мында 16A(d) жана 26-пункттар эсептик баалоолордогу бардык олуттуу өзгөртүүлөрдүн мүнөзү жана суммасы жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүүнү талап кылат.
- 36 Отчеттуулукту жарым жылда бир жолудан ашык берип турган ишкана финансылык отчеттуулуктун ар бир топтомун даярдоо учуруна карата колдо болгон маалыматты пайдалануу менен жыл башынан тартып ар бир арадагы тиешелүү күнгө чейинки кирешелерди жана чыгашаларды баалайт. Учурдагы аралык мезгил үчүн отчеттуулукка киргизилүүчү кирешелердин жана чыгашалардын суммалары финансылык жылдын мурдагы аралык мезгилдер үчүн отчеттуулукка киргизилген суммалардын эсептик баалоолорундагы ар кандай өзгөртүүлөрдү чагылдырат. Мурдагы аралык мезгилдерде чагылдырылган суммалар ретроспективдүү оңдоп-түзөлбөйт. Мында 16A(d) жана 26-пункттар эсептик баалоолордогу бардык олуттуу өзгөртүүлөрдүн мүнөзү жана суммасы жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүүнү талап кылат.

Сезондуу, циклдүү же эпизоддуу алынуучу кирешелер

- 37 Финансылык мезгилдин ичинде сезондуу, циклдүү же эпизоддуу алынуучу кирешелер, эгерде мөөнөтүнөн мурда же кийинкиге калтыруу менен таануунун мындай ыкмасы ишкананын финансылык жылы аяктаган күнгө карата ойдогудай болуп саналбай турган болсо, күн мурунтан таанылышы же арадагы күнгө карата абал боюнча кийинкиге калтырылган катары таанылышы мүмкүн эмес.

- 38 Мындай кирешелерге мисал болуп дивиденддер боюнча кирешелер, роялти жана мамлекеттик субсидиялар саналат. Мындан тышкары, айрым ишканалар башка аралык мезгилдерге салыштырганда финансылык жылдын айрым аралык мезгилдеринде алда канча жогорку кирешелерди, мисалы, чекене сооданын сезондук кирешелерин дайыма алып турат. Мындай кирешелер алар келип чыккан учурда таанылат.

Финансылык жылдын ичинде бир кылка эмес тартылган чыгымдар

- 39 Ишканада анын финансылык жылынын ичинде бир кылка эмес келип чыккан чыгымдар, эгерде чыгымдардын мындай тибин ушундай мөөнөтүнөн мурда же кийинкиге калтырылган таануу ошондой эле финансылык жыл аяктаган күнгө карата аларды эсепке алуунун ойдогудай методу болуп саналса гана, аралык отчеттуулукта мөөнөтүнөн мурда таанылат же кийинкиге калтырылган катары таанылат.

Таануу жана баалоо принциптерин колдонуу

- 40 Ушул стандартка коштоочу материал болуп саналган көрсөтмөлүү мисалдардын В бөлүгүндө 28 – 39-пункттарда баяндалган таануунун жана баалоонун жалпы принциптерин колдонуунун мисалдары келтирилген.

Эсептик баалоолорду колдонуу

- 41 Аралык финансылык отчетту түзүүдө колдонулуучу баалоо тартиби көрсөтүлүп жаткан маалыматтын ишенимдүүлүгүн камсыз кылууга, ошондой эле ишкананын ишмердүүлүгүнүн финансылык абалын жана натыйжалуулугун түшүнүү үчүн жөндүү болгон бүткүл маанилүү финансылык маалыматты ойдогудай ачып көрсөтүүгө багытталууга тийиш. Жылдык, ошондой эле аралык финансылык отчеттуулуктун беренелери көп учурда негиздүү эсептик баалоолорго негизделгенине карабастан, аралык финансылык отчетторду даярдоо, эреже катары, жылдык финансылык отчеттуулукту даярдоого караганда, кыйла даражада эсептик баалоо методун пайдаланууну талап кылат.
- 42 Ушул стандартка коштоочу материал болуп саналган көрсөтмөлүү мисалдардын С бөлүгүндө аралык мезгилдерде эсептик баалоолорду пайдалануунун мисалдары келтирилген.

Мурда көрсөтүлгөн аралык отчеттук мезгилдер үчүн маалыматтарды кайра эсептөө

- 43 Жаңы ФОЭС алар үчүн өтүү тартибин аныктагандарды кошпогондо, эсеп саясатындагы өзгөртүүлөр төмөнкүчө чагылдырылат:
- (a) учурдагы финансылык жылдын мурдагы аралык мезгилдери үчүн жана ар кандай мурдагы финансылык жылдардын салыштырылуучу аралык мезгилдери үчүн финансылык отчеттуулукту кайра эсептөө аркылуу, алар ФОЭС (IAS) 8ге ылайык жылдык финансылык отчеттуулукта кайра эсептелет; же
 - (b) эгерде бардык мурдагы мезгилдерге карата жаңы эсеп саясатын колдонуунун кумулятивдик натыйжасын финансылык жылдын башталышына карата абал боюнча аныктоо практикада мүмкүн эмес болсо, анда жаңы эсеп саясатын колдонууну ушундай колдонуу практикада мүмкүн боло турган алда канча эрте күндөрдүн биринде перспективдүү чагылдыруу үчүн учурдагы финансылык жылдын мурдагы аралык мезгилдери үчүн жана мурдагы финансылык жылдардын салыштырмалуу аралык мезгилдери үчүн финансылык отчеттуулукту оңдоп-түзөө аркылуу.

- 44 Мурдагы пунктта баяндалган принциптердин максаттарынын бири операциялардын айрым ар бир категориясы үчүн бүткүл финансылык жылдын ичинде бирдиктүү эсеп саясаты колдонулушун камсыз кылуу болуп саналат. ФОЭС (IAS) 8ге ылайык эсеп саясатынын өзгөртүүлөрү муну практикада колдонуу канчалык мүмкүн болсо, ошончолук алда канча алыс мурдагы жылдар үчүн финансылык маалыматтарды кайра эсептөө менен ретроспективдүү түрдө чагылдырылат. Бирок, эгерде мурдагы финансылык жылдарга таандык болгон оңдоп-түзөөлөрдүн топтолгон суммаларын аныктоо практикада мүмкүн эмес болсо, анда ФОЭС (IFRS) 8ге ылайык жаңы саясат муну практикада мүмкүн болгон алда канча эрте күндөн тартып перспективдүү колдонулат. 43-пунктта баяндалган принцип учурдагы финансылык жылдын ичинде эсеп саясатындагы ар кандай өзгөртүү ретроспективдүү түрдө же болбосо, эгерде бул практикада мүмкүн эмес болсо, перспективдүү, бирок үстүдөгү финансылык жыл башталган күндөн кеч эмес колдонулушун талап кылат.
- 45 Эгерде финансылык жылдын ичинде арадагы күнгө карата абал боюнча эсеп саясатынын өзгөртүүлөрүн чагылдырууга уруксат берилген болсо, бул бир финансылык жылдын ичинде операциялардын бир эле категориясына эсеп саясатынын эки ар түрдүү вариантын колдонууга алып келмек. Ушундан улам натыйжаны аралык мезгилдердин ортосунда бөлүштүрүү менен оорчулуктар келип чыкмак, операциялык натыйжалар бурмаланмак жана бул аралык мезгилдердин маалыматын талдоо жана түшүнүү татаалданмак.

Күчүнө кирүү күнү

- 46 Ушул стандарт финансылык отчеттуулук жагынан 1999-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу мезгилдер үчүн күчүнө кирет. Мөөнөтүнөн мурда колдонуу кубатталат.
- 47 ФОЭС (IAS) 1 (2007-жылы кайра каралган) тарабынан ФОЭСте колдонулуучу терминологияга түзөтүүлөр киргизилген. Мындан тышкары, 4, 5, 8, 11, 12 жана 20-пункттарга түзөтүүлөр киргизилген, 13-пункт алып салынган жана 8А жана 11А-пункттар кошумчаланган. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүлөрдү 2009-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдерге карата колдонууга тийиш. Эгерде ишкана ФОЭС (IAS) 1ди (2007-жылы кайра каралган) алда канча эрте мезгилге карата колдонсо, анда көрсөтүлгөн түзөтүүлөр ушундай алда канча эрте мезгилге карата колдонулууга тийиш.
- 48 ФОЭС (IFRS) 3 (2008-жылы кайра каралган) 16(i)-пунктка түзөтүү киргизген. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүнү 2009-жылдын 1-июлунан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдерге карата колдонууга тийиш. Эгерде ишкана ФОЭС (IFRS) 3тү (2008-жылы кайра каралган) алда канча эрте мезгилге карата колдонсо, анда көрсөтүлгөн түзөтүү ушундай алда канча эрте мезгилге карата колдонулууга тийиш.
- 49 2010-жылдын майында чыгарылган «*ФОЭСтерди жакшыртуу*» документи тарабынан 15, 27, 35 жана 36-пункттарга түзөтүүлөр киргизилген, 15А - 15С жана 16А-пункттар кошумчаланган жана 16 – 18-пункттар алып салынган. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүлөрдү 2011-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдерге карата колдонууга тийиш. Эгерде ишкана түзөтүүлөрдү алда канча эрте мезгилге карата колдонсо, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш.
- 50 2011-жылдын майында чыгарылган ФОЭС (IFRS) 13 тарабынан 16А(j)-пункту кошумчаланган. Ишкана бул түзөтүүнү ФОЭС (IFRS) 13тү колдонуу менен бир учурда колдонууга тийиш.
- 51 2011-жылдын июнунда чыгарылган «*Башка жыйынды кирешенин беренелерин көрсөтүү*» (ФОЭС (IAS) 1ге түзөтүүлөр) документи тарабынан 8, 8А, 11А жана 20-пункттарга түзөтүүлөр киргизилген. Ишкана түзөтүүлөрдү ФОЭС (IAS) 1ди колдонуу менен бир учурда 2011-жылдын июнунда киргизилген түзөтүүлөрдү эске алуу менен колдонуудагы редакциясында колдонууга тийиш.

- 52 2012-жылдын майында чыгарылган «*ФОЭСтерди жыл сайын жакшыртуу, 2009 – 2011-жылдар аралыгы*» документи тарабынан «Финансылык отчеттуулукту берүү» ФОЭС (IAS) 1ге карата түзөтүүлөрдүн натыйжасы катары 5-пункт өзгөртүлгөн. Ишкана ушул түзөтүүнү 2013-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдер үчүн «*Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар*» ФОЭС (IAS) 8ге ылайык ретроспективдүү колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүнү алда канча эрте мезгил үчүн колдонсо, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш.
- 53 2012-жылдын майында чыгарылган «*ФОЭСтерди жыл сайын жакшыртуу, 2009 – 2011-жылдар аралыгы*» документи тарабынан 16А-пункт өзгөртүлгөн. Ишкана бул түзөтүүнү 2013-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдер үчүн «*Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар*» ФОЭС (IAS) 8ге ылайык ретроспективдүү колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүнү алда канча эрте мезгил үчүн колдонсо, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш.
- 54 2012-жылдын октябрында чыгарылган «*Инвестициялык ишканалар*» документи (ФОЭС (IFRS) 10го, ФОЭС (IFRS) 12ге жана ФОЭС (IAS) 27ге карата түзөтүүлөр) тарабынан 16А-пунктка түзөтүү киргизилген. Ишкана бул түзөтүүнү 2014-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдер үчүн колдонууга тийиш. «*Инвестициялык ишканалар*» документин мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүнү мөөнөтүнөн мурда колдонсо, ал ошол эле учурда «*Инвестициялык ишканалар*» документинин курамына киргизилген бардык түзөтүүлөрдү колдонууга тийиш.
- 55 2014-жылдын майында чыгарылган «*Сатып алуучулар менен келишимдер боюнча түшкөн кирешелер*» ФОЭС (IFRS) 15 тарабынан 15В жана 16А-пункттарына өзгөртүүлөр киргизилген. Ишкана бул өзгөртүүлөрдү ФОЭС (IFRS) 15ти колдонуу менен бир учурда колдонууга тийиш.
- 56 2014-жылдын сентябрында чыгарылган «*ФОЭСтерди жыл сайын жакшыртуу, 2012 – 2014-жылдар аралыгы*» документи тарабынан 16А-пунктка өзгөртүүлөр киргизилген. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүнү 2016-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдерге карата «*Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар*» ФОЭС (IAS) 8ге ылайык ретроспективдүү колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүнү алда канча эрте мезгилге карата колдонсо, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш.
- 57 2014-жылдын декабрында чыгарылган «*Маалыматты ачып көрсөтүү чөйрөсүндөгү демилге (ФОЭС (IAS) 1ге түзөтүүлөр)*» документи тарабынан 5-пунктка өзгөртүү киргизилген. Ишкана бул өзгөртүүнү 2016-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдер үчүн колдонууга тийиш. Бул түзөтүүнү мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет.
- 58 2018-жылы чыгарылган «*ФОЭС стандарттарындагы «Концептуалдык негиздерге» иштемелерге карата түзөтүүлөр*» документи тарабынан 31 жана 33-пункттарга түзөтүүлөр киргизилген. Ишкана бул түзөтүүлөрдү 2020-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык мезгилдерге карата колдонууга тийиш. Ишкана ошондой эле «*ФОЭС стандарттарындагы «Концептуалдык негиздерге» иштемелерге карата түзөтүүлөр*» документи тарабынан киргизилген бардык башка түзөтүүлөрдү бир эле учурда колдонгон шартта мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Ишкана ФОЭС (IAS) 34кө карата бул түзөтүүлөрдү «*Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар*» ФОЭС (IAS) 8ге ылайык ретроспективдүү колдонууга тийиш. Бирок, эгерде ишкана ретроспективдүү колдонууну практикада колдонуу мүмкүн эмес же ашкере чыгымдарды же аракеттерди талап кылат деп аныктаса, ал ушул стандарттын 43 – 45-пункттарына жана ФОЭС (IAS) 8дин 23–28, 50–53 жана 54F-пункттарына ылайык ФОЭС (IAS) 34кө карата түзөтүүлөрдү колдонууга тийиш.

- 59 2018-жылдын октябрында чыгарылган «*Маанилүүлүктүн аныктамасы*» (ФОЭС (IAS) 1ге жана ФОЭС (IAS) 8ге түзөтүүлөр) документи тарабынан 24-пунктка өзгөртүүлөр киргизилген. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүлөрдү 2020-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталуучу жылдык отчеттук мезгилдер жагынан перспективалык колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүлөрдү алда канча эрте мезгилге карата колдонсо, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүлөрдү ал ФОЭС (IAS) 1дин 7-пунктуна жана ФОЭС (IAS) 8дин 5 жана 6-пунктарына киргизилген маанилүүлүктүн аныктамасына карата түзөтүүлөрдү колдонгон учурда колдонууга тийиш.